

ZAKON

O STRATEŠKOJ PROCENI UTICAJA NA ŽIVOTNU SREDINU

("Sl. glasnik RS", br. 94/2024)

I OSNOVNE ODREDBE

Predmet i ciljevi

Član 1

Ovim zakonom uređuju se uslovi, način i postupak vršenja procene uticaja na životnu sredinu (u daljem tekstu: strateška procena), strategija, programa i planova razvoja, koji se donose u skladu sa zakonom kojim se uređuje planski sistem (u daljem tekstu: programi), prostornih i urbanističkih planova definisanih zakonom kojim se uređuje prostorno i urbanističko planiranje, kao i planova i osnova koji se donose u skladu sa drugim zakonima (u daljem tekstu: planovi) u postupku pripreme i usvajanja planova i programa.

Izuzeci od primene

Član 2

Odredbe ovog zakona ne odnose se na planove i programe isključivo namenjene ublažavanju i otklanjanju posledica elementarnih nepogoda, na finansijske ili budžetske planove i investicione planove koji se donose na osnovu zakona kojim se uređuje planski sistem, kao i na planove i programe koji su namenjeni odbrani zemlje.

Značenje izraza

Član 3

Pojedini izrazi upotrebljeni u ovom zakonu imaju sledeće značenje:

- 1) *planovi i programi* jesu svi razvojni ili drugi planovi i programi, osnove, strategije, uključujući i njihove izmene, koje priprema i/ili usvaja organ na republičkom, pokrajinskom ili lokalnom nivou, ili koje nadležni organ priprema za odgovarajući postupak usvajanja u Narodnoj skupštini ili Vladi, odnosno skupštini ili izvršnom organu autonomne pokrajine, odnosno jedinice lokalne samouprave, planski dokumenti javnih politika koji se donose na osnovu zakona kojim se uređuje planski sistem, planovi i programi čija se izrada sufinansira iz predpristupnih fondova Evropske unije, kao i planovi i programi koji se donose na osnovu propisa (u daljem tekstu: planovi i programi);
- 2) *strateška procena uticaja određenih planova i programa na životnu sredinu* obuhvata pripremu izveštaja o strateškoj proceni, sproveđenje postupka konsultacija javnosti i zainteresovanih organa i organizacija, uvažavanje izveštaja i rezultata

konsultacija u postupku odlučivanja i donošenja ili usvajanja određenih planova i programa, kao i pružanje informacija i podataka o donetoj odluci javnosti i zainteresovanim organima i organizacijama;

3) *izveštaj o strateškoj proceni* je dokument koji je sastavni deo planske dokumentacije koja se prilaže uz plan ili program i sadrži identifikaciju, opis, vrednovanje i procenu mogućih neposrednih, posrednih, sekundarnih, kumulativnih, prekograničnih, kratkoročnih, srednjoročnih i dugoročnih, trajnih i privremenih, pozitivnih i negativnih značajnih uticaja na životnu sredinu sproveđenja plana i programa, kao i razumne varijante koje je organ nadležan za pripremu plana i programa razmatrao u odnosu na ciljeve i geografski obuhvat plana ili programa čije donošenje predlaže;

4) *zainteresovani organi i organizacije* jesu organi i organizacije Republike Srbije, autonomne pokrajine i jedinice lokalne samouprave koji, u skladu sa svojim nadležnostima, imaju interes u donošenju odluka koje se odnose na zaštitu životne sredine i zdravlja ljudi;

5) *javnost* obuhvata jedno ili više fizičkih ili pravnih lica, njihova udruženja, organizacije ili grupe;

6) *zainteresovana javnost* obuhvata javnost na koju utiče ili može da utiče plan ili program i/ili koja ima interes u donošenju odluka koje se odnose na zaštitu životne sredine, uključujući udruženja građana koja se bave zaštitom životne sredine i koja su registrovana u skladu sa zakonom;

7) *ekološka mreža* je koherentna, funkcionalno i prostorno povezana celina uspostavljena radi očuvanja tipova staništa od posebnog značaja za zaštitu, obnavljanje i/ili unapređivanje narušenih staništa i za očuvanje staništa divljih vrsta flore i faune, a čine je ekološki značajna područja, ekološki koridori i zaštitna zona tamo gde je potrebna da štiti ekološki značajna područja i ekološke koridore od mogućih štetnih spoljnih uticaja, u skladu sa propisima kojima se uređuje zaštita prirode;

8) *ocena prihvatljivosti za ekološku mrežu* (u daljem tekstu: *ocena prihvatljivosti*) je postupak kojim se utvrđuju, opisuju i procenjuju mogući značajni uticaji koje plan i program samostalno ili zajedno sa drugim planom i programom, projektom, radovima ili aktivnostima, može da ima na ciljeve očuvanja i celovitost područja ekološke mreže, a sastoji se iz prethodne i glavne ocene prihvatljivosti;

9) *mrežna energija* je deo tržišta Energetske zajednice u oblasti proizvodnje, distribucije, snabdevanja i prenosa električne energije, gasea i nafte u skladu sa Ugovorom o osnivanju Energetske zajednice između Evropske zajednice i Republike Albanije, Republike Bugarske, Bosne i Hercegovine, Republike Hrvatske, Bivše Jugoslovenske Republike Makedonije, Republike Crne Gore, Rumunije, Republike Srbije i Privremene Misije Ujedinjenih nacija na Kosovu u skladu sa Rezolucijom 1244 Saveta bezbednosti Ujedinjenih nacija ("Službeni glasnik RS", broj 62/06).

Načela strateške procene

Član 4

Osnovna načela strateške procene jesu:

1) načelo održivog razvoja - održivi razvoj jeste usklađen sistem tehničko-tehnoloških, ekonomskih i društvenih aktivnosti u ukupnom razvoju u kome se na principima ekonomičnosti i razumnosti koriste prirodne i stvorene vrednosti sa ciljem da se sačuva i unapredi kvalitet životne sredine za sadašnje i buduće generacije.

Razmatranjem i uključivanjem bitnih aspekata životne sredine u pripremu i usvajanje određenih planova i programa i utvrđivanjem uslova za očuvanje vrednosti prirodnih resursa i dobara, predela, biološke, geološke i predeone raznovrsnosti, divljih biljnih i životinjskih vrsta i autohtonih ekosistema, ciljeva očuvanja i celovitosti ekološke mreže, odnosno racionalnim korišćenjem prirodnih resursa doprinosi se ciljevima održivog razvoja;

2) načelo integralnosti - politika zaštite životne sredine koja se realizuje donošenjem planova i programa zasniva se na uključivanju uslova zaštite životne sredine, odnosno očuvanja i održivog korišćenja biološke, geološke i predeone raznovrsnosti u odgovarajuće sektorske i međusektorske programe i planove;

3) načelo predostrožnosti - svaka aktivnost mora biti sprovedena na način da se spreče ili smanje negativni uticaji određenih planova i programa na životnu sredinu pre njihovog usvajanja, obezbedi racionalno korišćenje prirodnih resursa i svede na minimum rizik po zdravlje ljudi, životnu sredinu i materijalna dobra uzimajući u obzir dostupne naučne činjenice koje ukazuju na moguće rizike. Nedostatak pune naučne izvesnosti u pogledu rizika neće biti uzet kao osnov za odustajanje od planiranja sproveđenja srazmernih mera koje mogu sprečiti nastupanje štete po zdravlje ljudi, životnu sredinu i materijalna dobra;

4) načelo hijerarhije i koordinacije - procena uticaja planova i programa vrši se na različitim hijerarhijskim nivoima na kojima se donose planovi i programi.

U postupku strateške procene planova i programa povećani stepen transparentnosti u odlučivanju obezbeđuje se uzajamnom koordinacijom nadležnih i zainteresovanih organa u postupku davanja saglasnosti na stratešku procenu, kroz konsultacije, odnosno obaveštavanja i davanja mišljenja na plan ili program;

5) načelo izbegavanja dvostrukе procene - relevantni podaci o uticajima koji su izvedeni u ranije sprovedenim postupcima strateške procene uticaja mogu se koristiti za potrebe procene značajnih uticaja planova i programa koji pripadaju istoj hijerarhijskoj strukturi u cilju izbegavanja dvostrukе procene već dovoljno utvrđenih značajnih uticaja na određene činioce životne sredine. Podaci iz ranije sprovedenih strateških procena moraju da budu ažurni, pouzdani i prikazani na način da na osnovu njih mogu pouzdano da se utvrde, opišu i procene određeni postojeći uticaji planova i programa na činioce životne sredine;

6) načelo javnosti - u cilju informisanja javnosti o određenim planovima i programima i o njihovom mogućem uticaju na životnu sredinu, kao i u cilju obezbeđenja pune otvorenosti postupka pripreme i donošenja ili usvajanja planova i programa, javnost mora, pre donošenja bilo kakve odluke, kao i posle usvajanja plana i programa imati pristup informacijama koje se odnose na te planove i programe ili njihove izmene.

II POSTUPAK STRATEŠKE PROCENE

Predmet strateške procene

Član 5

Strateška procena vrši se obavezno za planove i programe kada postoji mogućnost da njihova primena izazove značajne negativne posledice po životnu sredinu, i to za:

- 1) planove i programe koji se pripremaju u oblasti prostornog i urbanističkog planiranja ili korišćenja zemljišta, poljoprivrede, šumarstva, ribarstva, lovstva, energetike, ruderstva, industrije, saobraćaja, upravljanja otpadom, upravljanja vodama, telekomunikacija, turizma, klimatskih promena, kojima se uspostavlja okvir za odobravanje projekata određenih propisima kojima se uređuje postupak procene uticaja na životnu sredinu;
- 2) planove i programe koji podležu oceni prihvatljivosti za ekološku mrežu u skladu sa propisima kojima se uređuje zaštita prirode;
- 3) planove i programe koji mogu imati uticaj na zaštićena područja, prirodna staništa i očuvanje divlje flore i faune;
- 4) planove i programe koji se pripremaju za mrežnu energiju kojima se uspostavlja okvir za odobravanje strateških energetskih projekata u skladu sa Ugovorom o osnivanju Energetske zajednice između Evropske zajednice i Republike Albanije, Republike Bugarske, Bosne i Hercegovine, Republike Hrvatske, Bivše Jugoslovenske Republike Makedonije, Republike Crne Gore, Rumunije, Republike Srbije i Privremene Misije Ujedinjenih nacija na Kosovu u skladu sa Rezolucijom 1244 Saveta bezbednosti Ujedinjenih nacija.

Odluku o sprovođenju strateške procene za planove i programe iz stava 1. ovog člana kojima je predviđeno korišćenje manjih površina na lokalnom nivou ili u slučaju manjih izmena planova i programa iz stava 1. ovog člana, kao i za planove i programe koji nisu navedeni u stavu 1. ovog člana kojima se uspostavlja okvir za odobravanje budućih projekata, donosi organ nadležan za pripremu plana i programa ako, na osnovu kriterijuma propisanih ovim zakonom, utvrdi da postoji mogućnost nastanka značajnih uticaja na životnu sredinu.

Kriterijumi

Član 6

Kriterijumi za utvrđivanje mogućih značajnih neposrednih i posrednih uticaja na životnu sredinu sprovođenja planova i programa i donošenje odluke o potrebi izrade strateške procene iz člana 5. stav 2. ovog zakona sadržani su u Prilogu 1, koji je odštampan uz ovaj zakon i čini njegov sastavni deo.

Organ nadležan za pripremu plana i programa primenjuje kriterijume iz stava 1. ovog člana za određivanje pitanja, problema i relevantnih podataka koje mora da obuhvati izveštaj o strateškoj proceni za planove i programe iz člana 5. ovog zakona.

Hijerarhijski okvir i osnova i izbegavanje dvostrukе procene

Član 7

Strateška procena se sprovodi na osnovu nivoa, vrste, ciljeva, sadržaja i geografskog obuhvata plana i programa.

Ako je plan i program sastavni deo određene hijerarhijske strukture, strateška procena sprovodi se u skladu sa smernicama strateške procene plana i programa višeg hijerarhijskog nivoa.

Organ nadležan za pripremu plana i programa može uzeti u obzir relevantne informacije i podatke ranije sprovedene strateške procene planova i programa koji pripadaju istoj hijerarhijskoj strukturi za određivanje relevantnih informacija koje mora da obuhvati izveštaj o strateškoj proceni u cilju izbegavanja dvostrukе procene ranije utvrđenih, opisanih i procenjenih značajnih uticaja na životnu sredinu.

Podaci iz ranije sprovedenih strateških procena moraju da budu ažurni, pouzdani i prikazani na način da na osnovu njih mogu pouzdano da se utvrde, opišu i procene određeni mogući uticaji planova i programa na činioce životne sredine.

Faze u postupku strateške procene

Član 8

Postupak strateške procene sprovodi se u toku izrade nacrta plana i programa pre utvrđivanja predloga plana i programa i njegovog upućivanja u postupak donošenja, na način propisan ovim zakonom.

Postupak strateške procene sastoji se od sledećih faza:

1) pripremna faza koja obuhvata:

- (1) odlučivanje o sprovođenju postupka strateške procene i obaveštavanje javnosti o odluci,
 - (2) izbor izrađivača izveštaja o strateškoj proceni,
 - (3) učešće zainteresovanih organa i organizacija u odlučivanju o sprovođenju postupka strateške procene,
 - (4) saglasnost na predlog odluke da se ne sprovodi postupak strateške procene;
- 2) izrada izveštaja o strateškoj proceni;
- 3) odlučivanje koje se vrši na osnovu:
- (1) mišljenja organa nadležnog za zaštitu životne sredine,
 - (2) učešća zainteresovanih organa i organizacija,
 - (3) učešća javnosti,
 - (4) prekograničnih konsultacija,
 - (5) izveštaja o rezultatima učešća zainteresovanih organa i organizacija i javnosti,
 - (6) ocene izveštaja o strateškoj proceni,
 - (7) saglasnosti na izveštaj o strateškoj proceni.

1. Pripremna faza

Odlučivanje o sprovođenju postupka strateške procene i obaveštavanje javnosti

Član 9

Odluku o sprovođenju postupka strateške procene donosi organ nadležan za pripremu plana i programa po prethodno pribavljenom mišljenju organa nadležnog za poslove zaštite životne sredine i drugih zainteresovanih organa i organizacija.

Odluka iz stava 1. ovog člana sadrži naročito:

- 1) podatke o vrsti plana i programa u skladu sa članom 5. ovog zakona;
- 2) podatke o razlozima, ciljevima, problemima koje rešava, geografskom obuhvatu i planskom i programskom osnovu donošenja plana i programa;
- 3) podatke o budućim projektima za čije odobravanje plan i program predstavljaju okvir;
- 4) razloge za sprovođenje postupka strateške procene za planove i programe iz člana 5. stav 2. ovog zakona prema kriterijumima iz člana 6. stav 1. ovog zakona;
- 5) prikaz pitanja i problema vezanih za životnu sredinu u planu i programu koji će biti razmatrani u okviru strateške procene prema kriterijumima iz člana 6. ovog zakona;
- 6) odluku nadležnog organa donetu u postupku prethodne ocene prihvatljivosti za planove i programe koji samostalno ili zajedno sa drugim planom i programom, projektom, radovima ili aktivnostima, mogu da imaju uticaja na ciljeve očuvanja i celovitost područja ekološke mreže;
- 7) informacije o sprovedenim postupcima strateške procene za planove i programe koji pripadaju istoj hijerarhijskoj strukturi;
- 8) razloge za izostavljanje pojedinih pitanja i problema vezanih za životnu sredinu u planu i programu iz strateške procene;
- 9) elemente izveštaja o strateškoj proceni;
- 10) obaveze izrađivača izveštaja o strateškoj proceni (predlog metodologije, sastav stručnog tima, rok izrade i dr.);
- 11) način učešća zainteresovanih organa i organizacija i javnosti u postupku izrade i razmatranja izveštaja o strateškoj proceni;
- 12) mišljenje organa nadležnog za poslove zaštite životne sredine i zainteresovanih organa i organizacija;
- 13) druge podatke od značaja za sprovođenje postupka strateške procene.

Odluka iz stava 1. ovog člana je sastavni deo obaveštenja o početku izrade plana i programa koji se objavljuje na internet stranici organa nadležnog za pripremu plana i programa.

Odluka iz stava 1. ovog člana je sastavni deo odluke o pripremi plana i programa i objavljuje se u "Službenom glasniku Republike Srbije", službenom glasilu autonomne pokrajine, odnosno jedinice lokalne samouprave.

Organ nadležan za pripremu plana i programa dužan je da o odluci iz stava 1. ovog člana obavesti zainteresovane organe i organizacije i javnost putem svoje internet stranice, kao i centralnog veb portala posebno namenjenog obaveštavanju o postupcima strateške procene.

Obaveštenje iz stava 5. ovog člana sadrži podatke iz stava 2. ovog člana.

Odluka da se ne sprovodi postupak strateške procene i obaveštavanje zainteresovanih organa i organizacija i javnosti

Član 10

Organ nadležan za pripremu plana i programa iz člana 5. stav 2. ovog zakona može da odluči da se ne sprovodi postupak strateške procene, o čemu prethodno pribavlja saglasnost organa nadležnog za poslove zaštite životne sredine i mišljenje drugih zainteresovanih organa i organizacija.

Odluka iz stava 1. ovog člana sadrži naročito:

- 1) podatke o vrsti i geografskom obuhvatu plana i programa;
- 2) podatke o razlozima, ciljevima i problemima koje rešava i planskom i programsom osnovu donošenja plana i programa;
- 3) odluku nadležnog organa donetu u postupku prethodne ocene prihvatljivosti za planove i programe koji samostalno ili zajedno sa drugim planom i programom, projektom, radovima ili aktivnostima, mogu da imaju uticaja na ciljeve očuvanja i celovitost područja ekološke mreže;
- 4) saglasnost organa nadležnog za zaštitu životne sredine;
- 5) razloge da se ne sprovodi postupak strateške procene prema kriterijumima iz člana 6. stav 1. ovog zakona;
- 6) druge relevantne podatke na osnovu kojih je odlučeno da se ne sprovodi postupak strateške procene.

Odluka iz stav 1. ovog člana ne može da se doneše bez prethodno pribavljene saglasnosti organa nadležnog za poslove zaštite životne sredine.

Odluka iz stava 1. ovog člana je sastavni deo obaveštenja o početku izrade plana i programa koji se objavljuje na internet stranici organa nadležnog za pripremu plana i programa.

Odluka iz stava 1. ovog člana je sastavni deo odluke o pripremi plana i objavljuje se u "Službenom glasniku Republike Srbije", službenom glasilu autonomne pokrajine, odnosno jedinice lokalne samouprave.

Organ nadležan za pripremu plana i programa dužan je da o odluci iz stava 1. ovog člana obavesti zainteresovane organe i organizacije i javnost putem svoje internet stranice, kao i centralnog veb portala posebno namenjenog obaveštavanju o postupcima strateške procene.

Obaveštenje iz st. 4. i 5. ovog člana sadrži podatke iz stava 2. ovog člana, a naročito razloge da se ne sprovodi postupak strateške procene prema kriterijumima iz člana 6. stav 1. ovog zakona.

Izbor izrađivača izveštaja o strateškoj proceni

Član 11

Organ nadležan za pripremu plana i programa odlučuje o izboru izrađivača izveštaja o strateškoj proceni, po postupku utvrđenom zakonom.

Izrađivač izveštaja o strateškoj proceni može da bude pravno lice ili preduzetnik koji je upisan u odgovarajući registar za obavljanje stručne, naučne ili tehničke delatnosti, delatnosti planiranja i izrade analiza planova i programa, u oblastima koje su predmet strateške procene iz člana 5. stav 1. ovog zakona.

Izrađivač iz stava 2. ovog člana za izradu izveštaja o strateškoj proceni utičaj obrazuje multidisciplinarni tim sastavljen od stručnih lica kvalifikovanih za analizu svakog od elemenata strateške procene.

Stručno lice kvalifikovano je za izradu izveštaja o strateškoj proceni ako ima najmanje 6.2. nivo kvalifikacije u skladu sa članom 5. tačka 7) Zakona o Nacionalnom okviru kvalifikacija Republike Srbije ("Službeni glasnik RS", br. 27/18, 6/20, 129/21 - dr. zakon i 76/23) odgovarajućeg smera i najmanje pet godina rada u struci, stručne rezultate, odnosno učešće u izradi najmanje dva plana, odnosno programa.

Izrađivač izveštaja o strateškoj proceni dužan je da tačno i potpuno utvrdi, opiše, prikaže, vrednuje i proceni podatke i činjenice koje se odnose na stanje životne sredine i njene činioce i sve negativne uticaje koje realizacija plana i programa može da ima na životnu sredinu, s obzirom na vrstu, prirodu i geografski obuhvat plana i programa.

Učešće zainteresovanih organa i organizacija u odlučivanju o sprovođenju postupka strateške procene

Član 12

U pripremi odluke o sprovođenju postupka strateške procene organ nadležan za pripremu plana i programa dužan je da od organa nadležnog za poslove zaštite životne sredine i zainteresovanih organa i organizacija zatraži mišljenje.

Uz zahtev za davanje mišljenja iz stava 1. ovog člana obavezno se dostavlja i predlog odluke sa sadržinom propisanom članom 9. stav 2. ovog zakona.

Rok za dostavljanje mišljenja iz stava 1. ovog člana je 15 dana od dana prijema zahteva za davanje mišljenja.

Organ nadležan za poslove zaštite životne sredine se u mišljenju iz stava 1. ovog člana izjašnjava naročito o pitanjima, problemima i relevantnim podacima koji se odnose na životnu sredinu koji treba da se utvrde, opišu i ocene u okviru izveštaja o strateškoj proceni primenom kriterijuma iz člana 6. stav 1. ovog zakona.

Ako se mišljenje ne dostavi u roku iz stava 3. ovog člana, smatra se da nema primedaba na predloženu sadržinu odluke o izradi strateške procene.

Saglasnost na predlog odluke da se ne sprovodi postupak strateške procene

Član 13

U pripremi odluke da se ne sprovodi postupak strateške procene za planove i programe iz člana 5. stav 2. ovog zakona, organ nadležan za pripremu plana i programa dužan je da, od organa nadležnog za poslove zaštite životne sredine pribavi saglasnost i zatraži mišljenje zainteresovanih organa i organizacija.

Rok za dostavljanje mišljenja iz stava 1. ovog člana je 15 dana od dana prijema zahteva za davanje mišljenja.

Ako se mišljenje ne dostavi u roku iz stava 2. ovog člana, smatra se da nema primedaba na predlog odluke da se ne sprovodi postupak strateške procene.

Uz zahtev za davanje saglasnosti iz stava 1. ovog člana obavezno se dostavlja i predlog odluke sa sadržinom propisanom članom 10. stav 2. ovog zakona, kao i mišljenja zainteresovanih organa i organizacija.

Rok za dostavljanje saglasnosti iz stava 1. ovog člana je 30 dana od dana prijema zahteva za davanje saglasnosti na predlog odluke da se ne sprovodi postupak strateške procene.

Organ nadležan za poslove zaštite životne sredine dužan je da uzme u obzir dostavljena mišljenja zainteresovanih organa i organizacija iz stava 1. ovog člana.

Organ nadležan za poslove zaštite životne sredine odbija da da saglasnost na predlog odluke ako:

- 1) utvrdi da je predmet predloga odluke plan i program iz člana 5. stav 1. ovog zakona;
- 2) utvrdi da bi sprovođenje plana i programa moglo da ima značajne negativne uticaje na činioce životne sredine, naročito, imajući u vidu karakteristike, cilj, projekte predviđene planom i programom planirane mere zaštite životne sredine, geografski obuhvat i osetljivost, stanje i/ili ciljeve zaštite životne sredine; ili
- 3) ne može da isključi značajne negativne uticaje sprovođenja plana i programa na područje ekološke mreže.

Organ nadležan za poslove zaštite životne sredine može posebnim aktom da naloži sprovođenje postupka strateške procene ako na osnovu novih podataka, informacija ili saznanja koje mu nisu bile dostupne u trenutku podnošenja zahteva iz stava 1. ovog člana utvrdi postojanje neke od činjenica iz stava 7. ovog člana.

Bez saglasnosti organa nadležnog za poslove zaštite životne sredine na odluku da se ne sprovodi postupak strateške procene organ nadležan za pripremu plana i programa ne može da doneše odluku o izradi plana i programa, odnosno ne može plan i program da uputi u proceduru usvajanja.

2. Izveštaj o strateškoj proceni

Sadržina izveštaja

Član 14

Izveštaj o strateškoj proceni je dokument kojim se utvrđuju, opisuju, vrednuju i procenjuju značajni uticaji na činioce životne sredine do kojih može da dođe sprovođenjem plana i programa, razumne varijante koje je organ nadležan za pripremu plana i programa razmatrao uzimajući u obzir ciljeve i geografski obuhvat plana i programa i određuju mere za sprečavanje i/ili smanjenje procenjenih negativnih uticaja na životnu sredinu.

Činioци životne sredine iz stava 1. ovog člana su naročito:

- 1) stanovništvo i zdravlje ljudi;
- 2) geološka, predeona i biološka raznovrsnost, posebno vrste, staništa i njihova funkcionalna povezanost, područja i druga prirodna dobra zaštićena posebnim propisom kojim se uređuje zaštita prirode;
- 3) ekološka mreža, ekološki značajna područja i ekološki koridori;
- 4) ekosistemi i ekosistemske usluge;

- 5) zemljište, voda i vazduh;
- 6) klima, klimatske promene;
- 7) materijalna dobra, materijalno i nematerijalno kulturno nasleđe u skladu sa zakonom kojim se uređuje oblast zaštite kulturnog nasleđa, posebno arheološko i arhitektonsko kulturno nasleđe i arheološka nalazišta;
- 8) izloženost stanovništva i životne sredine velikim udesima ili prirodnim katastrofama;
- 9) interakciju između činioca iz tač. 1)–8) ovog stava.

Izveštaj iz stava 1. ovog člana sadrži naročito:

- 1) polazne osnove strateške procene;
- 2) opšte i posebne ciljeve strateške procene i izbor indikatora;
- 3) procenu mogućih neposrednih, posrednih, kumulativnih, prekograničnih, kratkoročnih, srednjoročnih i dugoročnih, trajnih i privremenih, pozitivnih i negativnih uticaja sprovođenja plana i programa na činioce životne sredine na predmetnom području;
- 4) predlog mera predviđenih za sprečavanje i/ili smanjenje procenjenih negativnih uticaja na životnu sredinu;
- 5) odluku nadležnog organa donetu u postupku glavne ocene prihvatljivosti za planove i programe koji samostalno ili zajedno sa drugim planom i programom, projektom, radovima ili aktivnostima, mogu da imaju uticaja na ciljeve očuvanja i celovitost područja ekološke mreže;
- 6) smernice za sprovođenje strateških procena na nižim hijerarhijskim nivoima i procene uticaja projekata na životnu sredinu;
- 7) program praćenja stanja životne sredine u toku sprovođenja plana i programa (monitoring);
- 8) prikaz korišćene metodologije i teškoće u izradi izveštaja o strateškoj proceni;
- 9) prikaz načina odlučivanja, opis razloga odlučujućih za izbor datog plana i programa sa aspekta razmatranih varijantnih rešenja i prikaz načina na koji su pitanja životne sredine uključena u plan i program;
- 10) netehnički rezime informacija dobijenih u okviru tač. 1)–9) ovog stava i zaključke do kojih se došlo tokom izrade izveštaja o strateškoj proceni predstavljene na način razumljiv javnosti;
- 11) druge podatke od značaja za stratešku procenu u skladu sa kriterijuma za ocenu izveštaja o strateškoj proceni iz Priloga 2, koji je odštampan uz ovaj zakon i čini njegov sastavni deo (u daljem tekstu: Prilog 2).

Izveštaj o strateškoj proceni za planove i programe koji samostalno ili zajedno sa drugim planovima i programima, projektima, radovima ili aktivnostima, mogu da imaju uticaja na ciljeve očuvanja i celovitost područja ekološke mreže, obavezno obuhvata posebno izdvojene informacije o području ekološke mreže, merama sprečavanja i ublažavanja negativnih uticaja plana i programa na ekološku mrežu.

Organ nadležan za pripremu plana i programa obezbeđuje učešće zainteresovanih organa i organizacija i javnosti u postupku pribavljanja saglasnosti na izveštaj o strateškoj proceni, na način utvrđen ovim zakonom.

Polazne osnove

Član 15

Polazne osnove strateške procene obuhvataju:

- 1) kratak pregled sadržaja i ciljeva plana i programa i odnosa sa drugim planovima i programima;
- 2) pregled postojećeg stanja i kvalitet činilaca životne sredine na području na koje se izveštaj odnosi;
- 3) karakteristike činilaca životne sredine u oblastima za koje postoji mogućnost da budu izložene značajnom uticaju;
- 4) razmatrana pitanja i probleme zaštite životne sredine u planu ili programu koji su od značaja za procenu neposrednih i posrednih uticaja sprovođenja plana i programa na činioce životne sredine, uključujući posebno ona koja se odnose na ekološku mrežu područja i prikaz razloga za izostavljanje određenih pitanja i problema iz postupka procene;
- 5) prikaz informacija i podataka ranije sprovedenih strateških procena planova i programa koji pripadaju istoj hijerarhijskoj strukturi u cilju izbegavanja dvostrukе procene ranije utvrđenih, opisanih i procenjenih značajnih uticaja na život i zdravlje stanovništva i životnu sredinu;
- 6) pregled utvrđenih i procenjenih značajnih mogućih uticaja na sprovođenje plana i programa;
- 7) prikaz pripremljenih razumnih varijantnih rešenja koje je organ nadležan za pripremu plana i programa razmatrao uzimajući u obzir cilj, svrhu i geografski obuhvat plana i programa, predložene mere za sprečavanje i/ili smanjenje procenjenih značajnih negativnih uticaja na stanje i kvalitet činilaca životne sredine i život i zdravlje ljudi;
- 8) rezultate prethodnih konsultacija sa zainteresovanim organima i organizacijama bitnih za procenu mogućih uticaja plana i programa.

Opšti i posebni ciljevi i izbor indikatora

Član 16

Opšti i posebni ciljevi strateške procene definišu se na osnovu zahteva i ciljeva u pogledu zaštite životne sredine u drugim planovima i programima, ciljevima zaštite životne sredine utvrđenih na nivou lokalne samouprave, autonomne pokrajine, Republike Srbije i međunarodnom nivou, prikupljenih podataka o stanju životne sredine i značajnih pitanja, problema i predloga u pogledu zaštite životne sredine u planu i programu.

Na osnovu ciljeva iz stava 1. ovog člana vrši se izbor odgovarajućih indikatora koji će da se koriste u izradi izveštaja o strateškoj proceni.

Procena mogućih značajnih uticaja

Član 17

Procena mogućih značajnih uticaja sprovođenja plana i programa na činioce životne sredine sadrži sledeće elemente:

- 1) detaljan opis, vrednovanje i procenu značajnih uticaja sprovođenja plana i programa na činioce životne sredine;
- 2) prikaz verovatnih značajnih uticaja razumnih varijantnih rešenja koja je razmatrao organ nadležan za pripremu plana i programa imajući u vidu cilj, svrhu i geografski obuhvat plana i programa;
- 3) poređenje razumnih varijantnih rešenja i prikaz razloga za izbor najpovoljnijeg rešenja sa stanovišta cilja, svrhe, geografskog obuhvata plana i programa i procenjenih uticaja na životnu sredinu;
- 4) način na koji su pri proceni uticaja uzeti u obzir činoci životne sredine iz člana 14. stav 2. ovog zakona;
- 5) način na koji su pri proceni uzete u obzir karakteristike uticaja: verovatnoća, intenzitet, složenost/reverzibilnost, vremenska dimenzija (trajanje, učestalost, ponavljanje), prostorna dimenzija (lokacija, geografska oblast, broj izloženih stanovnika, prekogranična priroda uticaja), kao i kumulativna i zajednička priroda uticaja;
- 6) prikaz metodologije i teškoća, tehničkih nemogućnosti ili nedostatka određenih znanja sa kojima se organ nadležan za pripremu plana i programa susreo kako bi sproveo procenu razumnih varijantnih rešenja.

Predlog mera predviđenih za sprečavanje i/ili smanjenje procenjenih negativnih uticaja na životnu sredinu

Član 18

Organ nadležan za pripremu plana i programa dužan je da u izveštaju o strateškoj proceni utvrdi, opiše, vrednuje i proceni sve moguće značajne negativne uticaje sprovođenja plana i programa na činioce životne sredine i da:

- 1) predloži mere za sprečavanje, smanjenje i/ili ograničavanje negativnih, odnosno uvećanje pozitivnih uticaja na činioce životne sredine;
- 2) prikaže način sprovođenja mera iz tačke 1) ovog stava;
- 3) da procenu efikasnosti mera iz tačke 1) ovog stava;
- 4) u slučaju pojave neočekivanih negativnih uticaja sprovođenja plana i programa u cilju otklanjanja tih uticaja, prikaže mere rane identifikacije i način postupanja.

Predložene mere moraju da budu podobne da u dovoljnoj meri spreče, smanje i/ili ograničene utvrđene značajne negativne neposredne, posredne, sekundarne, kumulativne, prekogranične, kratkoročne, srednjoročne i dugoročne, trajne i privremene uticaje na činioce životne sredine.

Organ nadležan za pripremu plana i programa dužan je da u izveštaju o strateškoj proceni utvrdi, opiše, vrednuje i proceni moguće značajne negativne uticaje sprovođenja plana i programa na ciljeve očuvanja i celovitost područja ekološke mreže, izdvojeno od drugih razmatranih uticaja.

Organ nadležan za pripremu plana i programa u izveštaju o strateškoj proceni posebno vrednuje mere sprečavanja i/ili ublažavanja mogućih negativnih uticaja realizacije plana i programa na ciljeve očuvanja i celovitost područja ekološke mreže utvrđene odlukom nadležnog organa donetom u postupku glavne ocene prihvatljivosti.

Mere sprečavanja i/ili smanjenja procenjenih negativnih uticaja na životnu sredinu sastavni su deo plana i programa.

Smernice za niže hijerarhijske nivoje

Član 19

Izveštaj o strateškoj proceni sadrži razrađene smernice za planove i programe na nižim hijerarhijskim nivoima koje obuhvataju definisanje potrebe za sprovođenjem strateških procena i procena uticaja projekata na životnu sredinu, određuju aspekti zaštite životne sredine i druga pitanja od značaja za procenu uticaja na životnu sredinu planova i programa nižeg hijerarhijskog nivoa.

Program praćenja stanja životne sredine

Član 20

Program praćenja stanja životne sredine u toku sproveđenja sadrži naročito:

- 1) opis ciljeva plana i programa;
- 2) indikatore za praćenje stanja životne sredine i značajnih uticaja sproveđenja plana i programa na činioce životne sredine;
- 3) vremensku dinamiku prikupljanja podataka;
- 4) prava i obaveze nadležnih organa;
- 5) mere rane identifikacije i postupanje u slučaju pojave neočekivanih negativnih uticaja sproveđenja plana i programa u cilju otklanjanja takvih uticaja;
- 6) druge elemente u zavisnosti od vrste i obima plana i programa.

Program praćenja stanja životne sredine iz stava 1. ovog člana je sastavni deo plana i programa i može da uključi podatke iz postojećeg programa praćenja koji obezbeđuje organ nadležan za poslove zaštite životne sredine u cilju izbegavanja dvostrukog praćenja.

Netehnički rezime

Član 21

Netehnički rezime je pregled informacija i najvažnijih rezultata izvedenih iz izveštaja o strateškoj proceni koje se saopštavaju na način koji je razumljiv i pristupačan javnosti i sadrži:

- 1) način na koji su problemi, pitanja i ciljevi zaštite životne sredine integrисани u plan i program;
- 2) utvrđene značajne uticaje sproveđenja plana i programa na životnu sredinu;
- 3) predložene mere za sprečavanje i/ili smanjenje negativnih uticaja i način njihovog sproveđenja u realizaciji plana i programa;
- 4) razumne varijante koje su bile predmet razmatranja i razloge za odabранo rešenje sa stanovišta cilja, svrhe, geografskog obuhvata i uticaja plana i programa na životnu sredinu;
- 5) mere planirane programom praćenja svih značajnih uticaja sproveđenja plana i/ili programa;
- 6) način na koji su mišljenja i primedbe organa nadležnog za zaštitu životne sredine, zaštitu zdravlja i drugih zainteresovanih organa i organizacija uzete u obzir u planu i programu;
- 7) način na koji su mišljenja i primedbe javnosti uzete u obzir u planu i programu;
- 8) način na koji su mišljenja i primedbe prikupljene u okviru prekograničnih konsultacija uzete u obzir u planu i programu.

Podaci iz stava 1. tač. 6)–8) ovog člana utvrđuju se nakon izrade izveštaja o učešću zainteresovanih organa i organizacija i javnosti.

3. Postupak odlučivanja

Mišljenje na izveštaj o strateškoj proceni

Član 22

Organ nadležan za pripremu plana i programa organu nadležnom za poslove zaštite životne sredine i organu nadležnom za sproveđenje postupka ocene prihvatljivosti dostavlja na mišljenje izveštaj o strateškoj proceni zajedno sa nacrtom plana i programa.

Organi iz stava 1. ovog člana razmatraju i ocenjuju izveštaj o strateškoj proceni primenom odredaba ovog zakona i kriterijuma iz Priloga 2 ovog zakona, a naročito:

- 1) dovoljnost podataka o svim mogućim značajnim uticajima sproveđenja plana i programa na činioce životne sredine u skladu sa kriterijumima iz Priloga 2 ovog zakona;
- 2) podobnost predloženih mera da spreče i/ili smanje utvrđene značajne negativne uticaje u dovoljnoj meri i njihovu uključenost u nacrt plana i programa;
- 3) ocenu razmatranih razumnih varijanti uzimajući u obzir ciljeve, svrhu i geografski obuhvat nacrta plana i programa;
- 4) ocenu usaglašenosti i dovoljne uključenosti u nacrt plana i programa ciljeva i zahteva zaštite životne sredine (vazduha, vode, zemljišta, prirode, ekološke mreže, zdravlja stanovništva, prilagođavanja klimatskim promenama) u skladu sa načelom integralnosti.

Organi iz stava 1. ovog člana na osnovu ocene iz stava 2. ovog člana daju mišljenje na izveštaj o strateškoj proceni i dostavljaju ga organu nadležnom za pripremu plana i programa zajedno sa primedbama i predlozima za dopunu u skladu sa propisanim kriterijumima, u roku od 30 dana od dana prijema zahteva za dostavljanje mišljenja.

Stručna komisija

Član 23

Organ nadležan za poslove zaštite životne sredine po dobijanju izveštaja iz člana 22. stav 1. ovog zakona obrazuje stručnu komisiju radi ocene izveštaja o strateškoj proceni.

Rešenje o obrazovanju stručne komisije iz stava 1. ovog člana donosi se u roku od deset dana od dana prijema izveštaja i njime se utvrđuje sastav, zadaci, način rada i finansiranje stručne komisije.

Sredstva za finansiranje rada stručne komisije obezbeđuju se u budžetu.

Sastav stručne komisije

Član 24

Predsednik stručne komisije je iz reda zaposlenih ili postavljenih lica u organu nadležnom za zaštitu životne sredine.

Članovi stručne komisije su lica sa najmanje 6.2. nivoom kvalifikacije u skladu sa članom 5. tačka 7) Zakona o Nacionalnom okviru kvalifikacija Republike Srbije ("Službeni glasnik RS", br. 27/18, 6/20, 129/21 - dr. zakon i 76/23) odgovarajuće struke, odnosno smera i stručnog iskustva, iz reda:

- 1) zaposlenih ili postavljenih lica u organu nadležnom za zaštitu životne sredine;
- 2) zaposlenih ili postavljenih lica u zainteresovanim organima i organizacijama;
- 3) nezavisnih stručnjaka.

Članovi stručne komisije ne mogu da budu lica koja su:

- 1) učestvovala u izradi izveštaja o strateškoj proceni ili izradi plana i programa koji je predmet strateške procene;
- 2) osnivači, odnosno članovi pravnog lica ili zaposleni kod tog lica ili preduzetnika koji su učestvovali u izradi izveštaja o strateškoj proceni ili plana i programa;
- 3) bračni drugovi, krvni srodnici do četvrtog stepena srodstva i srodnici po tazbini do drugog stepena srodstva lica iz tač. 1) i 2) ovog stava.

Ministar nadležan za poslove zaštite životne sredine (u daljem tekstu: ministar) bliže propisuje način izbora i rada stručne komisije.

Ocena stručne komisije

Član 25

Stručna komisija razmatra i ocenjuje izveštaj o strateškoj proceni uzimajući u obzir odredbe čl. 15–21. ovog zakona i kriterijume iz Priloga 2 ovog zakona.

Stručna komisija daje ocenu o sledećem:

- 1) o dovoljnosti podataka iz Priloga 2 ovog zakona o svim mogućim značajnim uticajima na činoce životne sredine sprovođenja plana i programa;
- 2) o proceni podobnosti predloženih mera da spreče i/ili smanje utvrđene značajne negativne uticaje u dovoljnoj meri i njihovu uključenost u nacrt plana i programa;
- 3) o razmatranim razumnim varijantama uzimajući u obzir ciljeve, svrhu i geografski obuhvat nacrta plana i programa;
- 4) o usaglašenosti i dovoljnoj uključenosti u nacrt plana i programa ciljeva i zahteva zaštite životne sredine (vazduha, vode, zemljišta, prirode i ekološke mreže, zdravlja stanovništva, prilagođavanja klimatskim promenama) u skladu sa načelom integralnosti;
- 5) o primedbama i predlozima za izmenu i dopunu izveštaja o strateškoj proceni u skladu sa ocenom svih propisanih elemenata.

Ocena stručne komisije je sastavni deo mišljenja organa nadležnog za poslove zaštite životne sredine.

Učešće zainteresovanih organa i organizacija u postupku odlučivanja

Član 26

Organ nadležan za pripremu plana i programa dostavlja zainteresovanim organima i organizacijama na mišljenje izveštaj o strateškoj proceni zajedno sa nacrtom plana i programa.

Zainteresovani organi i organizacije dužni su da dostave mišljenje u roku od 30 dana od dana prijema zahteva za dostavljanje mišljenja na izveštaj iz stava 1. ovog člana.

Ako se mišljenje ne dostavi u roku iz stava 2. ovog člana smatra se da nema primedaba na dostavljeni izveštaj o strateškoj proceni.

Učešće javnosti u postupku odlučivanja

Član 27

Pre upućivanja zahteva za dobijanje saglasnosti na izveštaj o strateškoj proceni, organ nadležan za pripremu plana i programa obavezno obezbeđuje učešće javnosti u razmatranju izveštaja o strateškoj proceni i nacrtu plana i programa.

Organ nadležan za pripremu plana i programa obaveštava javnost iz stava 1. ovog člana o načinu, mestu i rokovima uvida u sadržinu izveštaja i nacrtu plana i programa i dostavljanja mišljenja, kao i vremenu i mestu održavanja javne rasprave.

Obaveštenje iz stava 2. ovog člana sadrži naročito sledeće podatke:

- 1) o predmetu postupka odlučivanja;
- 2) nazivu, cilju i geografskom obuhvatu nacrtu plana i programa;
- 3) mestu, načinu i vremenu ostvarivanja javnog uvida u nacrt plana i programa, izveštaj o strateškoj proceni uticaja, netehnički rezime i druge podatke, obaveštenja i dokumentaciju relevantnu za postupak odlučivanja;
- 4) načinu ostvarivanja elektronskog pristupa podacima, obaveštenjima i dokumentaciji iz tačke 3) ovog stava;
- 5) mestu i vremenu održavanja javnih konsultacija;
- 6) poziv javnosti da dostave mišljenja i primedbe na nacrt plana i programa i izveštaj o strateškoj proceni sa uputstvom o načinu i rokovima za dostavljanje;
- 7) nazivu i adresi nadležnog organa za pripremu plana i programa i elektronskoj adresi na koju se mogu dostavljati pitanja, mišljenja i primedbe.

Obaveštavanje javnosti iz stava 2. ovog člana vrši se putem javnog poziva koji se objavljuje u najmanje jednim štampanim dnevnim novinama i na internet stranici organa nadležnog za pripremu plana i programa.

Rok za dostavljanje mišljenja i primedbi javnosti na nacrt plana i programa i izveštaj o strateškoj proceni ne može da bude kraći od 30 dana od dana objavljivanja obaveštenja u sredstvima javnog informisanja, osim ako propisom kojim se uređuje usvajanje plana i programa nije drugačije određeno.

Javni uvid i javna rasprava organizuju se, po pravilu, u okviru izlaganja plana i programa na javni uvid i održavanja javne rasprave u skladu sa propisom kojim se uređuje postupak donošenja plana i programa.

Ako propisom kojim se uređuje postupak donošenja plana i programa nije predviđen javni uvid i javna rasprava o planu i programu, organ nadležan za pripremu plana i programa odlukom o izradi plana i programa ili posebnom odlukom određuje javni uvid i održavanje javne rasprave iz stava 2. ovog člana.

Organ nadležan za pripremu plana i programa dužan je da na javnoj raspravi na javnosti pristupačan način izloži utvrđene, opisane i procenjene značajne uticaje plana i programa na činioce životne sredine, predlog mera sprečavanja i/ili smanjenja i praćenja značajnih negativnih uticaja utvrđenih izveštajem o strateškoj proceni, razumne varijante koje je razmatrao i razloge za izbor predloženog rešenja imajući u vidu ciljeve, predmet i geografski obuhvat sprovođenja plana i programa.

Organ nadležan za pripremu plana i programa može da obezbedi učešće na javnoj raspravi dela javnosti koja se ne nalazi fizički u mestu održavanja javnih konsultacija upotrebom tehničke opreme koja omogućava komunikaciju na daljinu preko video linka putem internet mreže.

Organ nadležan za pripremu plana i programa dužan je da obezbedi lak i neometan elektronski pristup javnosti nacrtu plana i programa, izveštaju o strateškoj proceni uticaja, netehničkom rezime, mišljenju organa nadležnog za poslove zaštite životne sredine i oceni stručne komisije, mišljenjima zainteresovanih organa i organizacija i drugim podacima i dokumentacijom relevantnoj za postupak odlučivanja najkasnije istovremeno sa datumom objavljivanja obaveštenja iz stava 2. ovog člana, odnosno čim mišljenja zainteresovanih organa i organizacija, drugi relevantan podatak ili dokument postane dostupan organu nadležnom za pripremu plana i programa.

Ministar bliže propisuje način obaveštavanja javnosti i sprovođenja javne rasprave o nacrtu plana i programa i izveštaju o strateškoj proceni.

Izveštaj o učešću zainteresovanih organa i organizacija i javnosti

Član 28

Organ nadležan za pripremu plana i programa izrađuje izveštaj o učešću zainteresovanih organa i organizacija i javnosti koji sadrži mišljenja iz člana 22. stav 3, člana 26. stav 2. i člana 27. ovog zakona, kao i mišljenja i primedbe dostavljene i izjavljene u postupku prekograničnih konsultacija.

Izveštaj iz stava 1. ovog člana izrađuje se u roku od 30 dana od dana završetka javne rasprave, odnosno prekograničnih konsultacija i sadrži obrazloženje o svim prihvaćenim ili neprihvaćenim mišljenjima i primedbama i podatke o načinu na koji su mišljenja i primedbe uključeni u nacrt plana i programa i izveštaj o strateškoj proceni.

Odlučivanje o izveštaju o strateškoj proceni

Član 29

Organ nadležan za pripremu plana i programa dostavlja organu nadležnom za poslove zaštite životne sredine na saglasnost izveštaj o strateškoj proceni zajedno sa nacrtom plana i programa i izveštajem o učešću zainteresovanih organa i organizacija i javnosti iz člana 28. ovog zakona.

Po dobijanju izveštaja iz stava 1. ovog člana organ nadležan za poslove zaštite životne sredine može da pribavi mišljenje drugih ovlašćenih organizacija ili stručnih lica za pojedine oblasti naročito ako je to neophodno radi razjašnjenja značajnih uticaja sprovođenja plana i programa na određene činioce životne sredine i/ili efikasnost predloženih mera sprečavanja i/ili smanjenja utvrđenih uticaja.

Organ nadležan za poslove zaštite životne sredine ocenjuje izveštaj iz stava 1. ovog člana primenom kriterijuma iz Priloga 2 ovog zakona, uzimajući u obzir mišljenja i primedbe javnosti i zainteresovanih organa i organizacija.

Saglasnost na izveštaj o strateškoj proceni

Član 30

Organ nadležan za poslove zaštite životne sredine na osnovu ocene iz člana 29. ovog zakona daje saglasnost ili odbija da da saglasnost na izveštaj o strateškoj proceni.

Organ nadležan za poslove zaštite životne sredine odbije da da saglasnost na izveštaj o strateškoj proceni ako na osnovu sprovedenog postupka ocenjivanja utvrdi da:

- 1) sprovođenje plana i programa može da ima značajne negativne uticaje na ciljeve očuvanja i celovitost područja ekološke mreže;
- 2) izveštaj o strateškoj proceni ne zadovoljava kriterijume iz Priloga 2 ovog zakona;
- 3) predložene mere nisu podobne da spreče i/ili smanje utvrđene značajne negativne uticaje u dovoljnoj meri;
- 4) nisu uzeta u obzir mišljenja iz izveštaja o učešću zainteresovanih organa organizacija i javnosti;
- 5) je organ nadležan za pripremu plana i programa propustio da uključi predložene mere sprečavanja i/ili smanjenja utvrđenih značajnih negativnih uticaja na činioce životne sredine ili program praćenja stanja životne sredine u nacrt plana i programa; ili
- 6) će sprovođenje plana ili programa imati negativne posledice po ostvarenje ciljeva i/ili zahteva zaštite životne sredine i zdravlja stanovništva u skladu sa propisima.

Organ nadležan za poslove zaštite životne sredine u roku od 30 dana od dana prijema izveštaja od organa nadležnog za pripremu plana i programa daje saglasnost ili odbija da da saglasnost na izveštaj o strateškoj proceni.

Organ nadležan za pripremu plana i programa ne može da uputi plan i program u proceduru usvajanja bez saglasnosti organa nadležnog za poslove zaštite životne sredine na izveštaj o strateškoj proceni.

Ocena prihvatljivosti za ekološku mrežu

Član 31

Ocenu prihvatljivosti plana i programa sprovodi ministarstvo nadležno za poslove zaštite životne sredine (u daljem tekstu: Ministarstvo) odnosno organ nadležan za poslove zaštite životne sredine autonomne pokrajine, u skladu sa zakonom kojim se uređuje zaštita prirode, za plan i program koji sam ili s drugim planom i programom, projektom, radovima ili aktivnostima, može da ima značajan negativan uticaj na ciljeve očuvanja i celovitost područja ekološke mreže.

Postupak ocene prihvatljivosti sprovodi se u skladu sa načelom predostrožnosti, na osnovu najboljih dostupnih naučnih dokaza i metoda u okviru pripreme plana i programa i sastoji se iz prethodne i glavne ocene prihvatljivosti.

Postupak prethodne ocene prihvatljivosti sprovodi se pre donošenja odluke o izradi strateške procene uticaja.

Postupak glavne ocene prihvatljivosti sprovodi se pre izrade izveštaja o strateškoj proceni uticaja.

Ako na osnovu sprovedene ocene prihvatljivosti Ministarstvo, odnosno organ nadležan za poslove zaštite životne sredine autonomne pokrajine, utvrdi da plan i program može da ima značajan negativan uticaj na ciljeve očuvanja i celovitost područja ekološke mreže, organ nadležan za poslove zaštite životne sredine odbija da da saglasnost na izveštaj o strateškoj proceni.

Član 32

Prekogranične konsultacije i razmenu informacija o prekograničnom uticaju plana i programa na životnu sredinu sprovodi Ministarstvo.

Ako sprovođenje plana i programa može da ima značajan uticaj na život i zdravlje ljudi i životnu sredinu druge države ili ako država čija životna sredina može da bude značajno ugrožena to zatraži, Ministarstvo, u postupku učešća zainteresovanih organa i organizacija i javnosti dostavlja, u što kraćem roku, a najkasnije kada bude informisalo svoju javnost, nadležnom organu druge države na mišljenje informacije, i to:

- 1) nacrt plana i programa i izveštaj o strateškoj proceni uticaja;
- 2) obaveštenje o postupku odlučivanja i prirodi odluke koja može da bude doneta;
- 3) o roku u kome nadležni organ druge države treba da saopšti svoju namjeru da učestvuje u postupku odlučivanja.

Ako nadležni organ druge države obavesti Ministarstvo da želi da učestvuje u postupku odlučivanja, Ministarstvo u dogovoru sa nadležnim organom druge države određuje razuman vremenski rok za dostavljanje mišljenja i primedaba na nacrt plana i programa, izveštaj o strateškoj proceni i mere predložene za sprečavanje, smanjenje ili otklanjanje značajnih prekograničnih uticaja sprovođenja plana i programa.

Prilikom prekograničnih konsultacija, nadležni organi iz stava 2. ovog člana dogovoriće način učešća zainteresovanih organa i organizacija i javnosti druge države u postupku odlučivanja, pristupu informacijama o mogućim prekograničnim uticajima i dostavljanja mišljenja i primedaba.

O davanju saglasnosti na izveštaj o strateškoj proceni Ministarstvo obaveštava nadležni organ druge države koja je bila konsultovana u postupku odlučivanja, dostavljanjem informacija koje sadrže podatke:

- 1) o planu i programu kako je usvojen;
- 2) o merama sprečavanja i/ili smanjenja značajnih uticaja sprovođenja plana i programa na životnu sredinu i način praćenja značajnih uticaja sprovođenja plana i programa;
- 3) netehnički rezime izveštaja o strateškoj proceni uticaja;

Ministarstvo je dužno da zatraži od nadležnog organa druge države učešće u postupku odlučivanja o planovima i programima koji mogu da imaju značajan uticaj na činioce životne sredine i zdravlje ljudi na teritoriji Republike Srbije.

O primljenim informacijama o nacrtu plana i programa, verovatnom prekograničnom uticaju i predloženim merama druge države, Ministarstvo obaveštava zainteresovane organe i organizacije i javnost na način utvrđen u članu 27. ovog zakona.

Ministarstvo dostavlja pribavljena mišljenja zainteresovanih organa i organizacija i javnosti o prekograničnim uticajima i predloženim merama sprečavanja i/ili smanjenja prekograničnih uticaja nadležnom organu druge države.

Rezultate konsultacija i pribavljenih mišljenja zainteresovanih organa i organizacija i javnosti Ministarstvo uzima u obzir prilikom davanja mišljenja nadležnom organu druge države.

Dostupnost informacija i obaveštavanje o odluci

Član 33

Izveštaj o strateškoj proceni, rezultati učešća zainteresovanih organa i organizacija i javnosti, kao i druge države u slučaju prekograničnog uticaja, sastavni su deo planske dokumentacije.

Organ nadležan za pripremu plana i programa dužan je da obavesti javnost o njegovom usvajanju putem najmanje jednih štampanih dnevних novina, kao i na svojoj internet stranici.

Obaveštenje iz stava 2. ovog člana sadrži naročito:

- 1) naziv i obuhvat plana i programa;
- 2) mere sprečavanja i/ili smanjenja značajnih uticaja sprovođenja plana i programa na životnu sredinu i način praćenja značajnih uticaja sprovođenja plana i programa;
- 3) netehnički rezime izveštaja o strateškoj proceni uticaja;

Organ nadležan za pripremu plana i programa obezbeđuje dostupnost usvojenog plana i programa i izveštaja o strateškoj proceni posle usvajanja plana i programa, uključujući elektronski pristup ovim dokumentima postavljanjem na svojoj internet stranici, kao i centralnom veb portalu posebno namenjenom obaveštavanju o postupcima strateške procene.

Centralna baza podataka i centralni veb portal

Član 34

Ministarstvo vodi centralnu bazu podataka i centralni web portal preko kojeg organi nadležni za pripremu planova i programa obaveštavaju zainteresovane organe i organizacije i javnost o pokrenutim postupcima strateške procene, odlukama da se ne sprovodi postupak strateške procene, načrtima planova i programa, izveštajima o strateškoj proceni, rokovima i načinima dostavljanja mišljenja, mestu i vremenu održavanja javnih rasprava, prekograničnim konsultacijama i omogućavaju elektronski pristup odlukama i dokumentaciji.

Ministarstvo je dužno da omogući nesmetan elektronski pristup javnosti centralnoj bazi podataka u skladu sa zakonom.

Organ nadležan za pripremu plana i programa dužan je da u centralnu bazu podataka unosi sve informacije, obaveštenja i dokumentaciju, odnosno postavlja na centralni web portal sve podatke i informacije prikupljene u toku postupka strateške procene.

III NADZOR

Član 35

Nadzor nad primenom odredaba ovog zakona vrši Ministarstvo.

IV KAZNENE ODREDBE

Privredni prestupi

Član 36

Novčanom kaznom od 100.000 do 3.000.000 dinara kazniće se za privredni prestup pravno lice - izrađivač izveštaja o strateškoj proceni ako u izveštaju o strateškoj proceni uneše netačne podatke i činjenice o stanju životne sredine i njenih činilaca ili prikrije podatke i činjenice neophodne za procenu uticaja plana i programa i preuzimanja mera zaštite (član 11. stav 5).

Za privredni prestup iz stava 1. ovog člana kazniće se odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom od 100.000 do 200.000 dinara.

Za privredni prestup iz stava 1. ovog člana pored propisane novčane kazne, pravnom licu se može izreći zaštitna mera zabrana pravnom licu da se bavi određenom privrednom delatnošću u trajanju od pet do deset godina, računajući od dana pravnosnažnosti presude, a za privredni prestup iz stava 2. ovog člana odgovornom licu zaštitna mera zabrane odgovornom licu da vrši određene dužnosti u trajanju od pet do deset godina računajući od dana pravnosnažnosti presude.

Prekršaji

Član 37

Novčanom kaznom od 50.000 do 150.000 dinara kazniće se za prekršaj odgovorno lice u državnom organu, organu teritorijalne autonomije ili organu jedinice lokalne samouprave nadležnom za pripremu plana i programa, odnosno nadležnom za poslove zaštite životne sredine, ako:

- 1) pripremi plan i program iz člana 5. stav 1. ovog zakona bez izvršene strateške procene;
- 2) pripremi plan i program iz člana 5. stav 2. bez prethodne saglasnosti organa nadležnog za poslove zaštite životne sredine ili suprotno njegovoj odluci iz člana 13. ovog zakona;
- 3) izradi stratešku procenu koja nije u skladu sa smernicama strateške procene uticaja na životnu sredinu plana ili programa višeg hijerarhijskog nivoa (član 7. stav 2);
- 4) ne donese odluku iz člana 9. stav 1. ovog zakona;
- 5) donese odluku iz člana 10. stav 1. ovog zakona bez prethodne saglasnosti organa nadležnog za poslove zaštite životne sredine iz člana 10. stav 3. ovog zakona;
- 6) ne obavesti zainteresovane organe i organizacije i javnost o sadržaju i razlozima za odluku o nepristupanju izradi strateške procene iz člana 10. stav 1. ovog zakona u skladu sa članom 10. st. 5. i 6. ovog zakona;
- 7) sprovodi postupak strateške procene bez učešća zainteresovanih organa i organizacija ili bez učešća javnosti (čl. 13, 26, 27. i 32);
- 8) ne uključi mere sprečavanja, mere smanjenja utvrđenih značajnih uticaja i mere praćenja značajnih uticaja sprovođenja plana i programa iz izveštaja o strateškoj proceni u plan i program (čl. 18. i 20);
- 9) oceni izveštaj o strateškoj proceni bez primene propisanih kriterijuma (član 29. stav 3);
- 10) na osnovu ocene izveštaja o strateškoj proceni ne odluči o davanju saglasnosti u propisanom roku (član 30. stav 3);
- 11) uputi plan ili program u dalju proceduru usvajanja bez prethodno pribavljene saglasnosti na izveštaj o strateškoj proceni od organa nadležnog za zaštitu životne sredine (član 30. stav 4);

- 12) sprovodi postupak strateške procene plana i programa sa prekograničnim uticajima bez prethodnog obaveštavanja organa države na čiju životnu sredinu realizacija može uticati ili ne zatraži od druge države učešće u postupku strateške procene (član 32);
- 13) ne obavesti javnost o usvajaju plana i programa ili ne objavi izveštaj o strateškoj proceni uticaja plana i programa ili ne omogući dostupnost podacima (član 33.);
- 14) ne unese u centralnu bazu podataka informacije, obaveštenja i dokumentaciju, ili ne postavi na centralni veb portal sve podatke i informacije prikupljene o toku postupka strateške procene (član 34.).

Član 38

Novčanom kaznom od 50.000 do 500.000 dinara kazniće se za prekršaj preduzetnik - izrađivač izveštaja o strateškoj proceni u izveštaj o strateškoj proceni uneće podatke i činjenice o stanju životne sredine i njenih činilaca ili prikrije podatke i činjenice neophodne za procenu uticaja plana i programa i preduzimanja mera zaštite (član 11. stav 5).

Za prekršaj iz stava 1. ovog člana, pored propisane novčane kazne, preduzetniku se može izreći i zaštitna mera zabrane vršenja određene delatnosti u trajanju od jedne do tri godine, računajući od dana pravnosnažnosti presude.

V PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Započeti postupci usvajanja planova i programa

Član 39

Usvajanje planova i programa čija je izrada započeta pre stupanja na snagu ovog zakona okončaće se po postupku utvrđenom Zakonom o strateškoj proceni uticaja na životnu sredinu ("Službeni glasnik RS", br. 135/04 i 88/10).

Rok za donošenje podzakonskih propisa

Član 40

Podzakonske propise iz člana 24. stav 4. i člana 27. stav 11. ovog zakona ministar će doneti u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Rok za uspostavljanje centralne baze podataka i centralnog veb portala

Član 41

Ministarstvo će u roku od tri godine od dana stupanja na snagu ovog zakona uspostaviti centralnu bazu podataka i centralni veb portal iz člana 34. stav 1. ovog zakona.

Prestanak važenja propisa

Član 42

Danom stupanja na snagu ovog zakona prestaje da važi Zakon o strateškoj proceni uticaja na životnu sredinu ("Službeni glasnik RS", br. 135/04 i 88/10).

Stupanje na snagu

Član 43

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku Republike Srbije", osim odredaba čl. 5, 9, 10, 12, 13, 14, 18. i 31. ovog zakona u delu koji se odnosi na ocenu prihvatljivosti koje se primenjuju po isteku dve godine od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Prilog 1

KRITERIJUMI ZA ODREĐIVANJE MOGUĆIH ZNAČAJNIH UTICAJA

1. Karakteristike plana i programa su naročito:

- 1) značaj plana i programa za zaštitu životne sredine i održivi razvoj;
- 2) podaci o razlozima, ciljevima, problemima koje rešava, geografskom obuhvatu i planskom i programskom osnovu donošenja plana i programa;
- 3) podaci o budućim projektima za čije odobravanje plan i program predstavljaju okvir;
- 4) problemi zaštite životne sredine plana i programa i mogućnost uticaja na činioce životne sredine, kao što su:
 - (1) vazduh,

- (2) voda,
- (3) zemljište,

(4) klima, klimatske promene, uključujući nivoe emisija gasova sa efektom staklene baštne prilagođavanje činioca životne sredine na izmenjene klimatske uslove,

(5) biljni i životinjski svet,

(6) prirodna staništa i biološka, predeona i geološka raznovrsnost,

(7) zaštićena prirodna dobra, ekološki značajna područja, ekološki koridori i ekološka mreža, ekosistemi i ekosistemsko usluge,

(8) stanovništvo i zdravlje ljudi,

(9) gradovi i druga naselja,

(10) kulturno nasleđe u skladu sa zakonom kojim se uređuje oblast zaštite kulturnog nasleđa,

(11) materijalna dobra, infrastrukturni, industrijski i drugi objekti,

(12) druge stvorene vrednosti,

(13) izloženost stanovništva i životne sredine velikim udesima ili prirodnim katastrofama,

(14) interakcija između činioca iz podtač. (1)–(13) ove tačke;

5) stepen uticaja plana i programa na druge planove i programe uključujući i one u različitim hijerarhijskim strukturama;

6) značaj plana i programa za primenu posebnih zakona (upravljanje otpadom, zaštita vazduha, zaštita od buke u životnoj sredini, zaštita voda, zaštita voda, zaštita prirode i dr.);

7) stepen kojim se planom i programom uspostavlja okvir za odobravanje i realizaciju projekata koji mogu da imaju značajan uticaj na životnu sredinu u pogledu planirane lokacije izvođenja, prirode, veličine, obima i uslova funkcionisanja ili u vezi sa alokacijom prirodnih resursa.

2. Karakteristike uticaja su naročito:

1) verovatnoća, intenzitet, složenost, reverzibilnost;

2) vremenska dimenzija (trajanje, učestalost, ponavljanje);

3) prostorna dimenzija, i to:

(1) lokacija,

(2) geografska oblast,

(3) broj izloženih stanovnika,

(4) prekogranična priroda uticaja;

4) kumulativna i zajednička priroda uticaja;

5) rizici po ljudsko zdravlje i životnu sredinu;

6) delovanje na oblasti od prirodnog, kulturnog i drugog značaja uključujući vrednost i osjetljivost prostora koji će verovatno biti pogoden karakteristikama i geografskim obuhvatom plana i programa, kao što su:

(1) posebne prirodne karakteristike,

(2) oblasti ili prirodni predeli kojima je priznat zaštićeni status na republičkom ili međunarodnom nivou,

(3) kulturno nasleđe u skladu sa zakonom kojim se uređuje oblast zaštite kulturnog nasleđa, posebno arheološko i arhitektonsko kulturno nasleđe i arheološka nalazišta;

(4) gusto naseljene oblasti,

(5) oblasti sa različitim režimima zaštite;

7) blizina, prisustvo i delovanje na ugrožene oblasti uključujući ciljeve očuvanja, značaj i osjetljivost ugrožene oblasti koja može biti pogoden karakteristikama i geografskim obuhvatom plana i programa, kao što su:

(1) prekoračeni standardi kvaliteta životne sredine ili granične vrednosti,

(2) intenzivno korišćenje zemljišta,

(3) postojeći rizici,

- (4) smanjeni kapacitet životne sredine, uključujući sposobnost prilagođavanja činilaca životne sredine klimatskim promenama,
- (5) posebno osetljive i retke oblasti,
- (6) ekosistemi, blizina i prisustvo prirodnih staništa, ekološki značajnih područja, ekoloških koridora i ekološke mreže,
- (7) biljne i životinjske vrste.

Prilog 2

KRITERIJUMI ZA OCENU IZVEŠTAJA O STRATEŠKOJ PROCENI

Elementi strateške procene

1. Karakteristike plana i programa:

- 1) jasno su prikazani ciljevi i sadržaj plana i programa, područje za koje se priprema plan ili program, prostorni obuhvat i vremenski horizont i podaci o budućim projektima za čije odobravanje plan i program predstavljaju okvir;
- 2) pitanja zaštite životne sredine su zastupljena u pripremi ciljeva plana i programa;
- 3) prikazane su veze sa drugim relevantnim planovima i programima i mesto plana i/ili programa u hijerarhijskom okviru kojem pripada.

2. Polazne osnove:

- 1) prikazana su pitanja i problemi vezani za životnu sredinu koji su razmatrani u planu i programu tokom izrade strateške procene;
- 2) dati su razlozi za izostavljanje pojedinih pitanja i problema iz strateške procene;
- 3) prikazan je način na koji su definisani ciljevi strateške procene i izabrani odgovarajući indikatori.

3. Stanje životne sredine:

- 1) prikazano je postojeće i buduće stanje činilaca životne sredine na području na koje se plan i program odnosi i ocenjen moguć razvoj njihovog stanja i kvaliteta ako ne dođe do sprovođenja plana i programa.
- 2) opis stanja životne sredine usklađen je sa ciljevima i indikatorima strateške procene;
- 3) prikazani su izvori podataka o stanju životne sredine i korišćena metodologija je usklađena sa stepenom složenosti strateške procene, nivoom planiranja, karakteristikama plana i programa, geografskim obuhvatom i osobinama izloženog područja.

4. Procena mogućih značajnih uticaja sprovođenja plana i programa na životnu sredinu:

- 1) prikazan je način na koji su utvrđeni, opisani, vrednovani i procenjeni značajni uticaji sprovođenja plana i programa na životnu sredinu;
- 2) pri proceni uticaja uključeni su sledeći činoci životne sredine:
 - (1) vazduh,
 - (2) voda,
 - (3) zemljište,
 - (4) klima, klimatske promene, uključujući nivoe emisija gasova sa efektom staklene bašte prilagođavanje činioca životne sredine na izmenjene klimatske uslove,
 - (5) biljni i životinjski svet,
 - (6) prirodna staništa,
 - (7) biološka raznovrsnost,
 - (8) geološka raznovrsnost,
 - (9) predeli (prirodna lepota) i predeona raznovrsnost,
 - (10) prirodna dobra, ekološki značajna područja, ekološki koridori i ekološka mreža, ekosistemi i ekosistemski usluge,
 - (11) stanovništvo i zdravlje,
 - (12) gradovi i druga naselja,

- (13) kulturno nasleđe u skladu sa zakonom kojim se uređuje oblast zaštite kulturnog nasleđa, posebno arheološko i arhitektonsko kulturno nasleđe i arheološka nalazišta;
- (14) materijalna dobra, infrastrukturni, industrijski i drugi objekti,
- (15) druge stvorene vrednosti,
- (16) izloženost stanovništva i životne sredine velikim udesima ili prirodnim katastrofama,
- (17) interakciju između činioča iz podtač. (1)–(16) ove tačke.

3) pri proceni uticaja uzete su u obzir sledeće karakteristike uticaja:

- (1) verovatnoća,
- (2) intenzitet,
- (3) složenost/reverzibilnost,
- (4) vremenska dimenzija (trajanje, učestalost, ponavljanje),
- (5) prostorna dimenzija (lokacija, geografska oblast, broj izloženih stanovnika, prekogranična priroda uticaja),
- (6) kumulativna i zajednička priroda uticaja,
- (7) druge karakteristike uticaja;

4) određivanje i vrednovanje značajnih uticaja usklađeno je sa važećim standardima, propisima i graničnim vrednostima;

5) opisana je korišćena metodologija.

5. Mere sprečavanja i/ili smanjenja značajnih uticaja i program praćenja stanja životne sredine:

- 1) predložene su mere koje su podobne da spreče, smanje i/ili ograniči sve utvrđene značajne negativne neposredne, posredne, sekundarne, kumulativne, prekogranične, kratkoročne, srednjoročne i dugoročne, trajne i privremene uticaje na činioce životne sredine u dovoljnoj meri i, gde je to moguće, uvećaju povoljan uticaj na životnu sredinu;
- 2) dati su podaci o načinu na koji su predložene mere uključene u nacrt plana i programa, odnosno način na koji će biti sprovedene tokom realizacije plana i programa;
- 3) prikazan je način na koji su pripremljene smernice za izradu procena uticaja projekata na životnu sredinu i drugih strateških procena;
- 4) predviđene su mere i pripremljen je program praćenja stanja životne sredine, značajnih uticaja sprovođenja plana i programa u toku realizacije i mere rane identifikacije i postupanje u slučaju pojave neočekivanih negativnih uticaja sprovođenja plana i programa u cilju otklanjanja takvih uticaja;

6. Razumna varijantna rešenja koja su bila predmet razmatranja:

- 1) prikazan je način na koji su pripremljena i razmatrana razumna varijantna rešenja za pitanja i probleme vezane za životnu sredinu u odnosu na ciljeve, sadržaj i geografski obuhvat plana i programa;
- 2) prikazana je procena verovatnih značajnih uticaja razumnih varijantnih rešenja koje je razmatrao organ nadležna za pripremu plana i programa imajući u vidu cilj, svrhu i prostorni obuhvat plana i programa;
- 3) obrazloženi su razlozi za izbor najpovoljnijeg varijantnog rešenja sa stanovišta cilja, svrhe, geografskog obuhvata plana i programa i procenjenih uticaja na životnu sredinu;
- 4) objašnjena je metodologija, teškoća, tehničkih nemogućnosti ili nedostatka određenih znanja, sa kojim se organ nadležan za pripremu plana susreo kako bi sproveo procenu razumnih varijantnih rešenja.

7. Izveštaj o strateškoj proceni:

- 1) jasno je definisana uloga nadležnih organa u izradi strateške procene;
- 2) izveštaj je pripremljen na jasan i precizan način;
- 3) obrađeni su svi zakonom propisani elementi izveštaja i dati izvori informacija, uključujući stručna mišljenja. Relevantni podaci i detaljnost procene značajnih uticaja je usaglašen sa nivoom planiranja i komplementaran je sa podacima ranije sprovedenih postupaka strateške procene za planove i programe koji pripadaju istoj hijerarhijskoj strukturi u cilju izbegavanja dvostrukog utvrđenih i procenjenih značajnih uticaja;
- 4) utvrđeni su opisani, vrednovani i procenjeni neposredni, posredni, sekundarni, kumulativni, prekogranični, kratkoročni, srednjoročni i dugoročni, trajni i privremeni, pozitivni i negativni uticaji sprovođenja plana i programa na činioce životne sredine;
- 5) predložene mere sprečavanja i/ili smanjenja svih utvrđenih značajnih negativnih uticaja, način njihovog sprovođenja u planu i programu i procena njihovih efekata;

- 6) verovatni uticaji sprovođenja plana i programa na ciljeve očuvanja i celovitost područja ekološke mreže, kao i predložene mere sprečavanja ili smanjenja negativnih uticaja na ekološku mrežu su opisani, vrednovani i procenjeni odvojeno od uticaja na druge činioce životne sredine;
- 7) prikazan je način na koji su pitanja životne sredine uključena u plan ili program, način na koji se vršilo odlučivanje i opisani razlozi odlučujući za izbor datog plana i programa sa aspekta razumnih varijantnih rešenja koja su bila razmatrana uzimajući u obzir cilj, sadržaj i geografski obuhvat plana i programa;
- 8) zaključci o izrađenom izveštaju o strateškoj proceni predstavljeni su na način razumljiv javnosti;
- 9) netehnički rezime je usaglašen sa Zakonom.

8. Učešće zainteresovanih organa i organizacija i javnosti:

- 1) obezbeđeno je učešće zainteresovanih organa i organizacija i javnosti u postupku izrade strateške procene;
- 2) dostavljena su mišljenja zainteresovanih organa i organizacija i javnosti na izveštaj o strateškoj proceni i prikazan način na koji se odlučivalo o mišljenjima.